

Одит на изпълнението на „Процедура BG161PO005/12/1.20/02/29 – Разработване на планове за управление на риска от наводнения“ за периода от 01.01.2012 г. до 30.06.2015 г.

РЕЗЮМЕ

В резултат на извършения одит на изпълнението „Процедура BG161PO005/12/1.20/02/29 – Разработване на планове за управление на риска от наводнения“ за периода от 01.01.2012 г. до 30.06.2015 г. са формирани оценки и изводи относно ефективността на изпълнението ѝ.

Процедурата се изпълнява по Оперативна програма „Околна среда 2007 -2013 г.“, в рамките на приоритетна ос 1. Приемането на Плановете за управление на риска от наводнения е заложено в Споразумението за партньорство на Република България 2014-2020 г., като предварително тематично условие 5.1., от изпълнението на което зависи финансирането на дейностите по приоритетна ос 4 „Превенция и управление на риска от наводнения и свлачища“ на Оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“

По Процедурата се изпълнява един проект с четирима бенефициенти.

Оперативната програма „Околна среда 2007-2013 г.“ се финансира със средства от Кохезионния фонд и Европейския фонд за регионално развитие, както и съответното съфинансиране от страна на националния бюджет. Бюджетът по оперативната програма е в размер на 3 358 482 хил. лв.

Основната цел на Приоритетна ос 1 „Подобряване и развитие на инфраструктурата за отпадъчни и питейни води в населени места с над 2 000 екв.ж. и в населени места с под 2 000 екв.ж., попадащи в градски агломерационни ареали“ е опазване и подобряване на екологичното състояние на водите в страната. Приоритетна ос 1 е с най-голям финансов ресурс - 71,3 на сто от общия размер на бюджета на Оперативната програма „Околна среда 2007-2013 г.“.

С параграф 106, ал. 1 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за опазване на околната среда¹, министърът на околната среда и водите е определен за компетентния орган, отговорен за изпълнението на оперативна програма „Околна среда 2007 – 2013 г.“.

Целта на проекта е да допринесе за правилното и навременно прилагане на Директива 2007/60/ЕО относно оценката и управлението на риска от наводнения, като осигури устойчиво използване на водите и водните ресурси с оглед намаляване на риска от наводнения и настъпване на неблагоприятни последици за човешкото здраве и околната среда.

¹Обн., ДВ, бр. 77 от 2005 г.

Бенефициенти по проекта DIR-51211229-1-171 “Разработване на планове за управление на риска от наводнения”, по процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG161PO005/12/1.20/02/29 “Разработване на планове за управление на риска от наводнения”, по Приоритетна ос 1 по оперативната програма са четирите басейнови дирекции.

Проектът включва дейности, свързани с оценката и управление на риска от наводнения за територията на съответната басейнова дирекция и дейности, изпълнявани на национално ниво – взаимосвързани хоризонтални дейности. За постигане целите на проекта, за всяка от басейновите дирекции е издадена отделна заповед за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ и е одобрен отделен бюджет.

Първоначално определеният финансов ресурс за проекта на обща стойност 20 043 932,56 лв. е достатъчен за финансиране на определените дейности. В процеса на изпълнение на проекта бюджетите на двама от бенефициентите са намалени, поради неизпълнението на две хоризонтални дейности, като общият бюджет на проекта е коригиран в размер на 12 144 944, 56 лв., или със 7 898 988 лв. по-малко от първоначално определения.

Осигурени са необходимите човешки ресурси за проекта, планирани са обучения за членовете на екипите за управление и изпълнение на проекта и за участниците в процедурите по договаряне. При изпълнението на проекта негативно влияние оказва липсата на достатъчен опит на бенефициентите при провеждането на процедури по Закона за обществените поръчки и при изпълнение и управление на проекти, финансирани от фондовете на ЕС, както и смяната на директорите на басейновите дирекции и на членовете на екипите за управление и изпълнение на проекта.

Осъществената координацията между отделните участници в сложния проект, не е достатъчно своевременна и ефективна, което предполага и забавянето на изпълнението на дейностите и целите на проекта.

Неизпълнението на основни дейности налага удължаване на срока за изпълнението на проекта след 31.12.2015 г. и осигуряване на допълнителни финансови средства от национални източници. Към 31.03.2016 г. все още не са сключени договори за изпълнението на две от първоначално предвидените хоризонтални дейности по проекта: изработване на цифров модел на релефа чрез лазерно сканиране и разработване на информационна система (интернет платформа) с прогнозна стойност в размер на 7 898 990 лв.

Към 31.12.2015 г. от Управляващия орган са извършени плащания (включително авансови плащания) по проекта в размер на 9 192 103,12 лв. или 75,68 на сто от актуализирания бюджет. Не са извършени плащания в размер на 2 952 841,44 лв. или 24,32 на сто от актуализирания бюджет, поради неизвършени или забавени дейности по проекта.

Късното стартиране на проекта, неосигуряването на необходимия времеви ресурс за изпълнението му, недостатъчно добре оцененият риск от неизпълнение на дейностите, както и невъзможността за удължаване на периода за изпълнение след 31.12.2015 г. предполагат неизпълнение на основни дейности, както и неизвършената екологична оценка на Плановите за управление на риска от наводнения в четирите басейнови дирекции. Причините за неизпълнението са липсата на опит в четирите басейнови дирекции за изпълнението на сложен и специфичен проект, забавяне на процедурите свързани с възлагането на обществените поръчки и факта, че басейновите дирекции не

припознават в достатъчна степен като проблем взаимосвързаността между хоризонталните дейности .

Неизпълнението на дейностите по разработване на планове за управление на риска от наводнения и на предварителните условия от Споразумението за партньорство може да доведе до стартиране на процедура за неизпълнение на правото на Европейския съюз и до спирането на средства по Оперативна програма „Околна среда“ 2014-2020 г.

Разпоредбите на Директива 2007/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23.10.2007 г. относно оценката и управлението на риска от наводнения и Закона за водите изискват разработването на Планове за управление на риска от наводнения да се осъществи при активно участие на всички заинтересовани страни. Основен елемент в този процес са консултациите със заинтересованите страни и обществените обсъждания, които се провеждат под различни форми. Стартиран е процесът на консултации и диалог, като средство за намиране на съвместни решения за устойчивото управление на водите в съответните басейнови дирекции. Не е предоставена надеждна и пълна информация на заинтересованите страни и потребители през целия проектен цикъл, чрез използваните от бенефициентите механизми за осъществяване на публичност и прозрачност при изпълнението на проектите.

Предприетите мерки от страна на Управляващия орган, относно недопускане на забавяне и неизпълнение на проектните дейности от бенефициентите не са достатъчно ефективни. Създаването на необходимата организация от страна на Министерството на околната среда и водите , Управляващия орган на Оперативна програма околна среда и басейновите дирекции за финализиране на изпълнението на проекта е предпоставка за ефективното изпълнение на Планове за управление на риска от наводнения и постигане на целите на Процедурата.

Постигнати са резултати и напредък по изпълнението на Процедурата от бенефициентите, но не са изпълнени част от дейностите, включително не са одобрени Планове за управление на риска от наводнения на районите за басейново управление към 31.12.2015 г., с което не са постигнати целите на Процедурата.